

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้เช็ค

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534¹

กษิรัตน์ อุดมรัตน์²

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้เช็ค ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาในความผิดเกี่ยวกับเช็ค ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาทราบว่าสาระสำคัญของเช็ค คือ ความน่าเชื่อถือของเช็ค เนื่องด้วยเช็คเป็นตราสารที่มีค่าทางการเงินและสามารถใช้เป็นเครื่องมือทางการเงินในแวดวงธุรกิจการค้า เพื่อรับรองความเจริญในระบบธุรกิจในการชำระหนี้ค่าสินค้าหรือบริการแทนการใช้เงินสดจำนวนมาก เพราะมีความสะดวกและหมุนเวียนเปลี่ยนมือได้ง่าย ดังนั้นความน่าเชื่อถือของเช็คจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อให้ผู้ซึ่งรับชำระหนี้ด้วยเช็คสามารถได้รับเงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในเช็คได้

แต่อย่างไรก็ตามเช็คยังคงไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับชำระหนี้ด้วยเช็คได้ว่า จะสามารถได้รับชำระหนี้ตามเช็คเป็นการแน่นอนหรือไม่ หากเป็นกรณีที่ผู้สั่งจ่ายเช็คมีเจตนาทุจริตใช้เช็คเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดจนกระทั่งส่งผลให้เช็คถูกธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ส่งผลให้เช็คขาดความน่าเชื่อถือและเป็นที่ให้ผู้รับชำระหนี้ด้วยเช็คขาดความเชื่อมั่นในการรับเช็คมาเพื่อการรับชำระหนี้ ประกอบกับการฟ้องร้องเรื่องตัวเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังคงไม่สอดคล้องกับเจตนาของการสั่งจ่ายเช็คโดยทุจริต และการฟ้องร้องคดีอาญาในความผิดฐานฉ้อโกงมิได้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดฐานออกเช็คโดยไม่มีเงินจ่ายในทุกกรณี ดังนั้นพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 จึงถือเป็นเป็นบทบัญญัติทางกฎหมายที่บังคับโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คโดยมีเจตนาไม่สุจริต เพื่อเป็นการควบคุมหลักความสุจริตและระบบเศรษฐกิจและเพื่อให้การทำธุรกรรมระหว่างบุคคลอยู่ในความเหมาะสมและเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ยังคงมีปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย และยังไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งยังส่งผลให้กระบวนการพิจารณาคดีในความผิดเกี่ยวกับเช็คยังคงเกิดปัญหาหลายประการ กล่าวคือ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้เช็ค ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประการที่หนึ่ง ปัญหากรณีไม่มีบทนิยามความหมายของคำว่า “เช็ดสิ้นผลผูกพัน” ไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 กล่าวคือ ระบบโครงสร้างของกฎหมายจะต้องประกอบไปด้วยโครงสร้างและสาระสำคัญของกฎหมายที่เปรียบเสมือนโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่จะทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกันอย่างถูกต้อง แต่ทั้งนี้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ไม่มีการบัญญัตินิยามความหมายของถ้อยคำใด ๆ ที่สอดคล้องกับตัวบทกฎหมายเอาไว้ ส่งผลให้กฎหมายเกิดความไม่ชัดเจนและจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายจึงนำไปสู่การตีความกฎหมายที่ถูกนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานในกระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับเช็ค ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย (Civil Law) แต่กลับให้ความสำคัญกับคำพิพากษาศาลฎีกามากเสียกว่าบทบัญญัติของกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตีความถ้อยคำของบทบัญญัติในมาตรา 7 ของคำว่า “เช็ดสิ้นผลผูกพัน” อันเป็นกรณีที่เช็ดสิ้นผลผูกพันไปก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งนี้พฤติการณ์ใดที่ส่งผลให้เช็ดสิ้นผลผูกพันนั้นไม่มีการจำกัดบทนิยามความหมายเอาไว้ในตัวบทกฎหมายอย่างชัดเจน รวมถึงหากมีกรณีที่แตกต่างจากข้อเท็จจริงเดิมที่ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วก็ต้องอาศัยการตีความในเรื่องนั้น ๆ อีกต่อไปโดยไม่มีสิ้นสุดเพียงเพราะความไม่ชัดเจนของกฎหมายที่ขาดการกำหนดบทนิยามความหมายเอาไว้ ซึ่งส่งผลเสียต่อบุคคลซึ่งไม่ทราบข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาศาลฎีกาและอาจถูกระทบสิทธิต่อการดำเนินคดีได้

ประการที่สอง ปัญหาการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งซึ่งส่งผลให้เช็ดสิ้นผลผูกพันไปก่อนมีคำพิพากษาในคดีอาญา อันสืบเนื่องจากความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 ในกรณีที่เช็ดสิ้นผลผูกพันไปก่อนคดีถึงที่สุดจนกระทั่งศาลฎีกาตีความและสร้างบรรทัดฐานไว้ประการหนึ่งซึ่งทำให้เช็ดสิ้นผลผูกพันไป คือ การฟ้องเรียกร้องให้ชดใช้เงินในมูลหนี้ตามเช็คและมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง ซึ่งส่งผลให้สิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ตามเช็คในคดีอาญาเป็นอันระงับสิ้นไป จนกระทั่งกระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับเช็คได้นำเอาแนวคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวมาเป็นแนววิธีปฏิบัติในกระบวนการพิจารณาคดีเช็คเป็นผลให้คู่ความที่ฟ้องเรียกร้องในทางแพ่งตามนิติกรรมอันเป็นมูลเหตุแห่งการสั่งจ่ายเช็คไม่สามารถแสดงเจตนาทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันได้ เพราะเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อมูลหนี้ตามเช็คในคดีอาญาทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของคู่ความในคดีแพ่งถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการดำเนินคดีให้ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาของคดีตามความต้องการของคู่ความได้ เพราะถูกจำกัดกรอบกระบวนการพิจารณาคดีไว้โดยคำพิพากษาศาลฎีกา

ประการที่สาม ปัญหาการฟ้องคดีเช็คที่มีข้อจำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ในกรณีสั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้ตามนิติกรรมสัญญาในทางแพ่ง จากการศึกษาพบว่ามูลหนี้อันเป็นที่มาแห่งการสั่งจ่ายเช็ค และนำไปสู่การกระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คส่วนใหญ่เกิดมาจากมูลหนี้ตามนิติกรรมสัญญาในทางแพ่งซึ่งเป็นหนี้ตามนิติกรรมที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และเมื่อเช็คถูกธนาคาร

ปฏิเสธการจ่ายเงินส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดทั้งในส่วนของความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 รวมทั้งความผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงิน และความผิดฐานกระทำความผิดสัญญาในทางแพ่งอีกประการหนึ่งด้วย แต่บทบัญญัติของกฎหมายในมาตรา 8 เป็นบทบัญญัติทางกฎหมายให้สิทธิแก่ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีแพ่งรวมไปกับคดีอาญาได้เพียงจำนวนเงินตามเช็คไม่เกินอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียว คือ จำนวนไม่เกินสามแสนบาทเท่านั้น จึงเป็นการจำกัดสิทธิในการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาและเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้เสียหายต้องใช้สิทธินำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลหลายครั้งหลายคราวเกินความจำเป็น ทั้งที่พฤติการณ์ของการกระทำความผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการกระทำในคราวเดียวกัน

ประการที่สี่ ปัญหากระบวนการดำเนินคดีในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 กรณีการนำโทษทางอาญาในคดีเช็คมาใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยการใช้โทษทางอาญาเพื่อบีบบังคับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คให้ชำระหนี้ตามเช็ค จากกรณีผู้เสียหายนำคดีเข้าสู่ศาลและทำความตกลงกับผู้กระทำความผิดเพื่อกำหนดเงื่อนไขในการผ่อนชำระหนี้ ซึ่งมักไม่เป็นไปตามเงื่อนไข และเมื่อเวลาตามที่ตกลงไว้แต่ยังคงมีเจตนาผ่อนเวลาการชำระหนี้ต่อไป ส่งผลให้เกิดความผิดเกี่ยวกับเช็คต้องค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นเป็นเวลานาน ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินคดีเช็คในความต้องการให้กระบวนการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับเช็คเป็นไปโดยรวดเร็ว และบังคับโทษแก่ผู้กระทำความผิดโดยเร็วเพื่อควบคุมสังคมให้สงบเรียบร้อย ทั้งยังถือเป็นกรณีของการใช้โทษทางอาญาเพื่อบีบบังคับให้ผู้กระทำความผิดจำต้องชำระหนี้เกี่ยวกับจำนวนเงินตามเช็คเพียงเพราะเกรงกลัวต่อโทษอีกด้วย

ประการที่ห้า ปัญหาการนำโทษทางอาญามาใช้กับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 เมื่อพิจารณาโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 แล้วจะเห็นได้ว่ามีอัตราโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ซึ่งกฎหมายจะมุ่งเน้นไปที่การบังคับโทษปรับมากกว่าการมุ่งบังคับโทษจำคุก ประกอบกับพระราชบัญญัติฉบับนี้มีอัตราโทษจำคุกกระยะสั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษ และความผิดพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นลักษณะของการกระทำความผิดที่ไม่ได้เกิดจากความชั่วร้ายของผู้กระทำ (Mala Inse) แต่เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นเนื่องจากกฎหมายบัญญัติให้การกระทำนั้นเป็นความผิด (Mala Prohibita) ประกอบกับโทษจำคุกกระยะสั้นไม่ได้ส่งผลดีในด้านการจัดการต่อผู้กระทำความผิดที่สมควร แต่ในทางกลับกันกลับเป็นการส่งผลเสียอีกหลายประการ ทั้งในด้านที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้กระทำความผิดโดยตรงและต่อระบบการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาอีกด้วย

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้เช็ค ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหากรณีไม่มีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “เช็คสิ้นผลผูกพัน” ไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534

บัญญัติบทนิยามในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 โดยบัญญัติไว้เป็นมาตรา 3 ทวิ ดังนี้

“มาตรา 3 ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้

“เช็คสิ้นผลผูกพัน” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ระหว่างผู้ออกเช็คและผู้ทรงเช็ค ที่ตกลงทำให้มูลหนี้ตามเช็คระงับสิ้นไปทั้งหมด ก่อนหรือระหว่างการดำเนินคดีในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้”

ทั้งนี้เพื่อให้มีความหมายที่ชัดเจนว่า เช็คสิ้นผลผูกพัน คือ การได้รับชำระหนี้ตามเช็คทั้งหมด ซึ่งอาจเกิดขึ้นในกระบวนการก่อนการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาในศาล รวมถึงระหว่างการพิจารณาคดีในศาล เพื่อให้เป็นผลว่าเช็คสิ้นผลผูกพันโดยไม่ต้องอาศัยการตีความตามคำพิพากษาศาลฎีกาอีกต่อไป

2. ปัญหาการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งที่มีผลให้เช็คสิ้นผลผูกพันก่อนมีคำพิพากษาในคดีอาญา

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 โดยใช้ถ้อยคำดังนี้

“มาตรา 7 ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็ค หรือธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้ที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันเนื่องจากได้รับชำระเงินตามเช็คไปเสียทั้งหมด หรือสิ้นผลผูกพันเนื่องจากได้เปลี่ยนสาระสำคัญในมูลหนี้ตามเช็คโดยตรงและได้รับชำระหนี้ตามเช็คแล้วนั้น ก่อนคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การเปลี่ยนสาระสำคัญในมูลหนี้ตามเช็ค ในวรรคหนึ่ง มิให้หมายความรวมถึงการเปลี่ยนสาระสำคัญแห่งหนี้ตามนิติกรรมสัญญาในทางแพ่งที่มีได้เกี่ยวข้องกับมูลหนี้ตามเช็คพิพาทโดยตรง”

ทั้งนี้เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้นในแง่ของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในทางแพ่งที่จะส่งผลให้คดีเลิกกัน ต้องเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ด้วยว่าสามารถได้รับชำระหนี้ได้ทั้งหมด ทั้งเป็นการทำให้กฎหมายมีความชัดเจนในกรณีว่าการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในทางแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมหรือสัญญาในทางแพ่ง ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับความรับผิดชอบในความผิดเกี่ยวกับเช็คให้สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีภายใต้หลักความประสงค์ของคู่ความได้

3. ปัญหาการฟ้องคดีเช็คที่มีข้อจำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ในกรณีสั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้ตามนิติกรรมสัญญาในทางแพ่ง

บัญญัติเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 เป็นมาตรา 8/1 โดยใช้ถ้อยคำดังนี้

“มาตรา 8/1 หากการกระทำความผิดตามมาตรา 4 เกิดจากการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ตามนิติกรรมหรือสัญญาทางแพ่ง การฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องเงินตามเช็คนั้นให้สามารถฟ้องคดีส่วนแพ่งและส่วนอาญารวมกันต่อศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ เพื่อให้ได้รับการพิจารณาไปในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ การพิจารณาคดีส่วนแพ่งให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง”

ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีในความผิดที่เกิดขึ้นในคราวเดียวกันและเกี่ยวข้องกันให้ได้รับการพิจารณาไปในคราวเดียวกัน เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคดี และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

4. ปัญหากระบวนการดำเนินคดีในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 จากการนำโทษทางอาญาในคดีเช็คมาใช้ผิดวัตถุประสงค์

1) กำหนดให้คดีความผิดเกี่ยวกับเช็ค ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 เป็นคดีที่สามารถเข้าสู่กระบวนการไต่ลงเถี่ยข้อพิพาททางอาญาขึ้นสอบสวน ตามพระราชบัญญัติการไต่ลงเถี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 เพื่อดำเนินการให้คดีความผิดเกี่ยวกับความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คสามารถยุติคดีได้ในชั้นสอบสวนแทนการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาในศาล

2) นำมาตรการการเบี่ยงเบนคดีมาใช้ในชั้นพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการสามารถกำหนดเงื่อนไขหรือมาตรการใด ๆ ให้ผู้กระทำความผิดเยียวยาความเสียหายหรือชำระหนี้ตามเช็คแก่ผู้เสียหาย เพื่อไม่ต้องฟ้องคดีและเป็นการลดปริมาณคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลอีกทางหนึ่งด้วย

5. ปัญหาการนำโทษทางอาญามาใช้กับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534

นำมาตรการในการลงโทษอื่นมาใช้เพื่อเป็นมาตรการเสริมที่มีประสิทธิภาพในการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คแทนการบังคับโทษจำคุก

1) การห้ามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คประกอบอาชีพบางประการ อันได้แก่ การห้ามมิให้ดำเนินการหรือจัดการในตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นตัวแทนหรือสาขาของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รวมทั้งการห้ามมิให้ประกอบอาชีพการค้าและอุตสาหกรรมใด ๆ อันเป็น

มาตรการที่จำกัดการใช้สิทธิในการประกอบอาชีพบางประการที่เกี่ยวกับด้านพาณิชย์และระบบเศรษฐกิจมาเป็นบทลงโทษแทนการใช้โทษทางอาญา

2) มาตรการห้ามทำธุรกรรมทางการเงิน โดยมีกำหนดระยะเวลาตามสมควรเพื่อเป็นการลงโทษกรณีมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเช็ค หรือการกำหนดมาตรการภายในของธนาคารพาณิชย์ โดยให้ธนาคารสำรวจและกลั่นกรองลูกค้าที่เข้ามาเปิดบัญชีกระแสรายวันและขอใช้เช็ค ดำเนินการระงับการใช้เช็คเมื่อรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีมีจำนวนเงินน้อยลงมาก เพื่อป้องกันการสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีเงินในบัญชีเพียงพอที่จะชำระหนี้ตามเช็คได้ หรือในกรณีที่ธนาคารได้รับหมายเรียกพยานเอกสารจากศาล เพื่อขอรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของลูกค้ากรณีถูกฟ้องเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับเช็ค ให้ธนาคารมีคำสั่งห้ามใช้เช็คโดยทันทีเพื่อป้องกันกรณีลูกค้าสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีเงินในบัญชีเพียงพอที่จะชำระเงินตามเช็คในโอกาสต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

ชยาธร เนียบแหลม. คดีความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค การปฏิบัติงานคดีเช็คและความผิดเกี่ยวเนื่องกับเช็ค.

กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2563.